

Ramazan ayı ve önemi

Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 08 2021 03:00:00

Ramazan ayı ve

önelmi ve Ramazan Ayı, Allah Teâlânın münlemlere bnyk bir ihsanıdır. Ccedil;nk ramazan ayı; Kur'an, oru;ccedil;, iyilik ve gzellik ayıdır. Tvbelerin, duaların, hayır ve hasenatın kabul olunduğı mbarek bir aydır. Ramazan, kelime olarak yksek dereceli sıcaklık veya gneşin şiddetli hararetiyle yerin ve taşların ısınması ve kızması anlamlarına gelmektedir. Bu ayda, tutulan orucun verdiği a;ccedil;lik ve susuzlukla yanma veya oru;ccedil;la gnahların yanıp silinmesinden dolayı yakma anlamı ile ilgili olarak Ramazan adı verilmiştir. Bazı acirc;limlere goul;re ise; ramazan, Yucce Allah'ın isimlerinden biridir ki, Allah'ın af ve mağfiretiyle gnahların yanıp yok olması demektir.[\[1\]](#) Kur'an-ı Kerim'de ve hadis-i şeriflerde adı ge;ccedil;en ramazan, İslacirc;m takviminin dokuzuncu ayıdır. Ramazan ayı, eşsiz faziletlerle dolu ccedil;ok şerefli bir aydır. Yucce kitabımız Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmiştir. Ramazan ayı ki; Yucce Rabbimizin bir Hadis-i Kudsi'de:

إَِّ

الصَّوْمَ

فَإِنَّهُ

لِى وَأنَا

أَجْزِى بِهِ

يَدَعُ

شَهْوَتَهُ

وَطَعَامَهُ

مِنْ أَجْلِي

ي ِ "Oru;ccedil; benim i;ccedil;indir, ben de onu (dilediğim gibi)

m;kacirc;fatlandıracağım. Kulum benim i;ccedil;in şehvetini, yiyeceğini terk etti"rdquo;[\[2\]](#)

buyurmuştur ve oru;ccedil;, bu ayda tutulmak ucere farz kılınmıştır. Ramazan ayı ki;

oru;ccedil; tutan, ibadet ve taatta bulunan, hayır ve hasenat yapan, tevbe ve istiğfarda bulunan

mminler i;ccedil;in rahmet ve mağfiret ayıdır. Ramazan ayı ki; orucu, iftarı, sahurı,

teravihi, cemaatle dolan camileri, dinlenen vaazları ve okunan mukabeleleri ile kurtuluş ayıdır.

RAMAZAN AYI KUR'AN-I KERİM AYIDIR Ramazan ayı, Kur'an-ı Kerim ayıdır. Kalplere nur,

gouml;nouml;llere şifa, mminlere rahmet ve buouml;touml;n insanlığa hidayet olan

Kur'an-ı Kerim, bu ay i;ccedil;erisinde bulunan Kadir Gece'sinde indirilmeye başlanmıştır. Allah

Teacirc;lacirc;, Kur'an-ı Kerim'de şouml;yle buyurmuştur:

شَهْرُ

رَمَضَانَ

الَّذِيَ

أُنزِلَ

فِيهِ

الْقُرْآنُ

هُدًى

لِّلنَّاسِ

وَبَيِّنَاتِ

13; مِّنَ

الْهُدَى

وَالْفُرْقَُ

أَبْوَابُ
الجَنَّةِ،
وَغُلِّقَتْ
أَبْوَابُ
النَّارِ،
وَسُلْسِلَتِ
الشَّيَاطِينُ "Ramazan ayı girdiği zaman cennetin kapıları aççilir, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar da zincire vurulur."[\[6\]](#) Hz. Peygamber (s.a.s.) başka bir hadis-i şeriflerinde ise Hz. Ebû Hüreyre (radiyallâhu anh)'nin anlattığına göre şöyle buyurmuşlardır: كَانَ
رَسولُ
اللّهِِيُرَغِّبُهُمْفيقِيَامِرَمَضَانَمِنْغَيْرِأنْ
يَأمُرَهُمْبِعَزِيمَةٍفَيَقُولُمَنْقَامَرَمَضَانَإيمَاناًوَاحْتِسَاباًغُفِرَلَهُمَاتَقَدَّمَمِنْ
ذَنْبِهِ "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) onları, kesin bir emirde bulunmaksızın ramazan gecelerini ihyaya teşvik ederdi. (Bu maksatla) derdi ki: "Kim ramazan gecesini, sevabına inanarak ve bunu elde etmek niyetiyle namazla (teravih) ihya ederse geçmiş günahları affedilir."[\[7\]](#) Görülüyor ki; Cennet kapılarının aççildiği, Cehennem kapılarının kapandığı ve şeytanların zincirlere vurulduğu bu ay mü'minler için oruç ayıdır. Bu sebeple, Müslüman bu ayda orucunu tutacaktır. Zira, oruç sadece açç ve susuz kalmak değil, kalbin Allah'a aççılması hayata Allah'ın emrettiği şekilde bakılmasıdır. RAMAZAN AYI RAHMET VE MAĞFİRET AYIDIR Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'de ve Rasûlullah (s.a.s.) Efendimizin dilinde övülen Ramazan ayı; İlâhî rahmet ve mağfiretin zirveye ulaştığı ve oluk oluk aktığı bir aydır. Kalbimizi ve bütün organlarımızı kötülüklerden kurtarmak ve ibadetlerle Cenab-ı Allah'ın sonsuz rahmet ve mağfiretine erişmek için, bu ay kaçılmaz bir fırsattır. Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır: مَنْصَامَرَمَضَانَإِيمَاناًواحْتِساباً

، غُفِرَ لَهُ
ما تَقَدَّمَ
مِنْ ذنْبِهِ
 "Kim, faziletine inanarak ve karşılığını Allah'tan bekleyerek ramazan orucunu tutarsa,
geçmiş günahları bağışlanır."[\[8\]](#) Daha önceki peygamberlere ve
ümmetlerine verilmeyen faziletler ve güzel meziyetler Ramazan ayında bizim
Peygamberimize ve biz ümmetine verilmiştir. Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde
ümmetine verilen beş şeyden bahsederek şöyle buyurmuştur: " Ümmetime
ramazan da beş şey verilmiştir ki bunlar benden önceki hiç bir peygambere
verilmemiştir: 1- Ramazan ayının ilk gecesi olunca Allah Teâlâ ümmetime
(rahmet bakışıyla) bakar. Allah her kime (rahmet bakışıyla) bakarsa, ona ebedî olarak azap
etmez. 2- Akşamladıklarında ağızlarının kokusu Allah katında misk kokusundan daha güzel
olur. 3- Melekler her gün ve gece onlara istiğfar ederler, Allah'tan bağışlanmalarını dilerler.
4- Allah teâlâ cennetine emredip: "Kullarım için hazırlanıp süslen. Onların
dünya meşakkatlerinden kurtulup, benim yurduma ve ihsanıma istirahat için gelmeleri
yaklaştı." buyurur. 5- Gecenin sonu olunca, Allah (c.c.) hepsini bağışlar. Orada bulunanlardan
biri: "- O gece Kadir gecesi midir?" deyince: Hayır, çalışanları görmüyor
musun? Onlar çalışıp işlerini bitirince kendilerine ücretleri tam olarak ödenir."[\[9\]](#)
Buyurdu. Ramazan ayına kavuşup da, o ayı Allah'ın razı olacağı şekilde geçirenleri
Rabbimiz af ve mağfiret edecektir. O halde; evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu da cehennem
ateşinden kurtuluşa vesile olan Ramazan ayını en iyi bir şekilde değerlendirmeye
çalışmalıyız. ORUÇ CENNETE GÖTÜRÜR Cennet kapılarının
açılıp, cehennem kapılarının kapandığı ve şeytanların zincirlere vurulduğu Ramazan
ayında, ihlas ve samimiyetle oruç tutan müminlerin varacağı yer Cennet'tir.
Peygamber Efendimiz (s.a.s.), şöyle müjdelemiştir: إنَّ
فِي
الجَنَّةَ
بَاباً
يُقَالُ لهُ
الرَّيَّانُ
َ يَدخُلُهُ
إَّ
الصَّائِمُو
06;َ ، فَإِذَا
دَخَلُوا
أُغْلِقَ فََ
يَدْخُلُ
مِنْهُ
أَحَدٌ "Cennette Reyyân denilen bir kapı vardır.
Oradan sadece oruçlular girer. Oruçlular girdiler mi artık kapanır, kimse oradan
giremez." [\[10\]](#) Ashab-ı Kiram'dan Ebû Ümame (r.a.):
قُلْتُ يَا
رَسُولُ
اللّهِ:
مُرْنِي
بِأَمْرِ
يَنْفَعُنِي
اللّهُ

تَعَالَى
بِهِ،
فَقَالَ :
عَلَيْكَ
بِالصَّوْمِ
فَإِنَّهُ
عَدْلَ لهُ " Ey Allah'ın
Resûlü dedim, bana öyle bir amel emret ki (yaptığım takdirde) Allah beni
mükâfatlandırsın." "Sana dedi, orucu tavsiye ederim, zira onun bir eşi yoktur." [\[11\]](#)
Görüldüğü gibi; oruç, mü'minleri cennete götürecek
bir ibadettir. Öyleyse, oruçlarımızı her türlü noksanlıktan uzak olarak, tam
bir samimiyetle tutalım ve bu büyük müjdelere nail olmaya çalışalım!..
ORUÇ CEHENNEMDEN KORUR Allah Teâlâ'nın rızası gözetilerek, ihlas
ve samimiyetle tutulan oruç, sahibini Cehennem ateşinden korur. Peygamber-i Zîşan
Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır:
وَالصَّوْمُ
جُنَّةٌ " Oruç sağlam bir kalkandır."
[\[12\]](#) Yine Allahın Resulü مَنْ
صَامَ يَوماً
فِي سَبِيلِ
اللّهِ
تَعَالَى
جَعَلَ
اللّهُ
بَيْنَهُ
وَبَيْنَ
النّارِ
خَنْدَقاً
كَمَا بَيْنَ
السَّمَاءِ
وَارْضِ "Kim Allah Teâlâ
yolunda bir gün oruç tutsa, Allah onunla ateş arasına, genişliği sema ile arz arasını
tutan bir hendek kılar."[\[13\]](#) ORUÇLUNUN DUASI KABUL OLUR Allah Teâlâ,
oruçlu Müslüman’ın duasını kabul eder. Bu bakımdan,
Müslüman oruçlu olduğu zaman Allah'tan dünya ve ahiret saadeti
istemeli; yeryüzündeki bütün müminler için, bilhassa sıkıntı ve
çile içerisinde olan kardeşlerimiz için dua etmelidir. Allah
Rasûlü (s.a.s.) Efendimiz, şöyle buyurmuşlardır:
إنَّ اللّهِ
عِنْدَ كُلِّ
فِطْرٍ
عُتَقَاءَ. وَ
ذلِكَ فِي
كُلِّ
لَيْلَةٍ. فِي
الزوائد "Her iftar vaktinde Allah tarafından
(cehennemden) âzâd edilen kimseler bulunur. Bu, (Ramazanın) her gecesinde olur."
[\[14\]](#) "Oruçlunun iftar vaktinde yaptığı dua katiyen reddolunmaz." RAMAZAN AYINA

HAZIRLANMAK Büyük ecir ve sevaplarla dolu olan ramazan ayına girerken, bu ayı ihya etmek için manen hazırlıklı olmak lazımdır. Kendimizi bu ayın sevap ve mükafatına hazırlıklı ve iâyık bir hale getirmeye çalışmalıyız. Bunun için: Ramazan ayına girerken maddî ve manevî kirlere temizlenmeli, işlediğimiz günahları terk ederek Cenab-ı Hakk'a tövbe ve istiğfar etmeliyiz. Mesela; beş vakit namazı düzenli olarak kılmıyorsak, bir daha terk etmemek üzere devamlı kılmalıyız. Başkalarına haksızlık etmişsek, onlardan helâlik dilemeliyiz. Kul hakkıyla Allah'ın huzuruna çıkmak büyük bir tehlikedir. Haksızlık ve kötülük yapanların mutlaka tevbe ederek, helâlik alması gerekir. Yoksa Allah'a yaklaşamaz ve onun rızasına eremezler. Ramazan ayına girerken; Dinimiz İslâm'in haram kıldığı kin, hased, dedikodu, yalan, bühtan, iftira, gıybet, nefret gibi kötü huylardan vazgeçmeliyiz. Dünya ve ahiretimiz için faydası olmayan her türlü davranışlardan uzak olmalıyız. Ramazan ayına girerken, kalbimizi Allah'a tam teslim etmeliyiz. Niyetlerimizi düzeltmeliyiz. Kıyamet Günü'nde, insanlar niyetleri üzerine hasrolunurlar, Allah'ın huzuruna niyetlerine göre çıkarılırlar. Çünkü ameller niyetlere göredir. RAMAZAN AYI NASIL GEÇİRİLMELİDİR? Ramazan ayının gündüzlerini oruçla, gecelerini de namaz, zikir, dua, tevbe ve istiğfarla geçirmeliyiz. Gecenin bir kısmında uyumalı, bir kısmında da ibadet etmeliyiz. Ayrıca, Kur'an-ı Kerim'i çok okumalıyız. Okuduklarımızı anlamaya çalışmalıyız. Anladıklarımızı da hayatımızda yaşamaya gayret göstermeliyiz. Allah Rasûlü (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır: "Ey insanlar! Selamlaşınız, yemek yediniz. İnsanlar uykuda iken geceleyin namaz kılınız. Selametle cennete girersiniz." "Ramazandan sonra tutulan oruçların en faziletlisi, Allah'a izafe edilen Muharrem ayında tutulan oruçtur. Farz namazlarından sonra en faziletli namaz da gece namazıdır." Gecenin evvelinde uyuyup, ahirinde ise kalkıp namaz kılan sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır: "Gece de duanın kabul olacağı bir saat vardır ki; herhangi bir Müslüman ona rastlar da dünya ve ahirete dair Allah'tan hayır dilerse, muhakkak Allah dileğini yerine getirir. Bu hal, her gecede vardır." Ramazan ayında, kimsesizlere, fakirlere, yoksullara, komşulara, hayır kurumlarına yardımda bulunmak; onlara şefkat ve merhamet göstermek, her zaman olduğu gibi imanımızın gereğidir. Peygamber Efendimiz (s.a.s.), her zaman muhtaçları gözetir, kimseyi eli boş çevirmezdi. Hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır: "Fukarayı arayınız, görüp gözetiniz. Siz ancak fakirleriniz sayesinde yardım görür ve rızıklanırsınız." "Bir adamın hayra sarfettiği paranın en değerlisi; çoluk çocuğuna infak ettiği para ile, Allah yolunda kullanacağı atı (biniti) için verdiği ve bir de Allah rızası için mücahid arkadaşlarına sarfettiği paradır." "Emri altındakilerin nafakasını kısmak, bir kimseye günah olarak yeter." ORUÇLU KİMSENİN ÖZELLİKLERİ Oruçlu Müslüman şu özelliklere sahip olmalıdır. Aslında bu özellikler, her Müslümanın özelliğidir: 1) Oruçtutan bir Müslüman yalan, hile, kötü söz ve kötü davranışlardan uzaklaşacaktır. Orucunu bütün varlığı ile ve yalnız Allah rızası için tutacaktır. Yalan, hile, kötü söz ve davranışlar; orucun ruhunu kaybettirdiği gibi, yaratılmışların en üstünü olan insanı, insanlık şerefi ve sıfatından da uzaklaştırır. Gerçek oruç, sahibini kötü fiil ve davranışlardan koruyan oruçtur. Yoksa oruç sadece yemeyi ve içmeyi terketmek değildir. Müslümanın görevi, oruç ibadetini kötülüklere karşı bir kalkan olacak şekilde yerine getirmektir. Müslüman; elini, ayağını, gözünü, kulağını dilini, kalbini ve gönünü haram olan fiil ve davranışlardan korumalıdır. Peygamber Efendimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır:

فَإِذَا
كَانَ يَوْمُ
صَوْمِ
أَحَدِكُمْ
فََ يَرفُثْ ،
وََ
يَصْخَبْ،
فَإِنْ
شَاتَمَهُ
أَحَدٌ، أَوْ
قَاتَلَهُ
فَلْيَقُلْ
إِنِّي
صَائِمٌ "Biriniz birgün oruç
tutacak olursa kötü söz sarfetmesin, bağırıp çağırmasın. Birisi kendisine
yakışksız laf edecek veya kavga edecek olursa "ben oruçluyum!" desin (ve ona
bulaşmasın)."[\[15\]](#) "Kim kötü söz ve davranışları bırakmazsa, Allah'ın onun
yemesini ve içmesini terketmesine ihtiyacı yoktur." "Nice oruçlu vardır ki; orucun
ona açlıktan başka faydası yoktur..." O halde, Müslüman orucunu
bütün varlığı ile tutacak, İslâmiyet'e uygun olmayan her çeşit
davranışlardan uzak olacaktır. 2) Oruçlu Müslüman, başına gelen belâ ve
musîbetlere karşı sabredecektir. Sabır, kurtuluşun kaynağıdır. Sabır; felaketleri önler.
Sabır, başarının sırrıdır. İlimde, ticarete, savaşta, ibadette sabır, sahibini zafere
götürür. Peygamber Efendimiz (s.a.s.): "Oruç, sabrın yarısıdır."
buyurmuşlardır. 3) Oruçlu Müslüman, başkalarına karşı şefkat ve merhamet
sahibi olacaktır. Oruç tutmak sûretiyle açlık ve susuzluk ızdırabını tadan
kimse; aç ve susuz kalanların hallerini düşünmeli, onlara şefkat ve merhamet
elini uzatmalıdır. ORUCUN HİKMET VE FAYDALARI Orucun dinî, ahlâkî,
ruhî, sosyal, ekonomik ve pedagojik (eğitim) pek çok hikmetleri ve faydaları vardır.
Ancak, ibadetler Allah'ın emri olduğu için ve yalnız Allah rızası için yapılır. Orucun
hikmet ve faydalarından bazılarını şöyle özetlemek mümkündür: 1)
Oruç, Allah'a itaat ve ibadetin alâmetidir: Oruç tutan bir Müslüman,
önçelikle Allah'a itaat ve ibadet etmiş olur. Böylece "Takva" sırrına erer. Allah'a teslim
olma, Allah'a sığınma ve yalnız Allah'a güvenme; kısaca Allah'a kul olma hazzını tadar.
Allah'ın nimetlerine şükretmiş olur. Sınırsız sevaba ulaşır. Bunun içindir ki;
oruçla ilgili ayet-i kerimelerin sonunda: "Umulur ki, takvaya ulaşırınsınız (korunursunuz);
umulur ki, şükredersiniz" buyrulmuştur. 2) Oruç, bedenlerin zekatıdır: Zekatın malı
temizlediği gibi, oruç da vücutları temizler. Hadis-i şerifde: "Her şeyin bir zekatı vardır.
Bedenin zekatı da oruçtur." buyrulmuştur. 3) Oruç bedenlerin sıhhat kaynağıdır:
Çalışan her varlığın dinlenmeye ihtiyacı olduğu gibi, midenin ve diğer içorganların
da dinlenmeye ihtiyacı vardır. Oruç, bu dinlenmeyi sağlamak suretiyle vücut
organlarına sıhhat kazandırır. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) şöyle buyurmuşlardır:
"Oruç tutunuz ki sıhhat bulasınız." 4) Oruç nefsi terbiye ederek ahlâkı
güzelleştirir: Oruç, nefsanî, şehevî ve şeytanî arzuları kırarak
kötülüklerle engel olur. Kötülüklerden uzak kalan bir kimsenin
de ahlâkı güzelleşmiş olur. Bunun içindir ki, Allah Rasulü (s.a.s.)
Efendimiz; "Evlenmeye gücü yetmeyen gençlere oruç tutmayı tavsiye
etmiştir." 5) Oruç, sabır alışkanlığı kazandırır: Oruç, ruhlara sabır alışkanlığı

kazandırır. Allah sabredenlerle beraberdir ve sabredenleri sever. 6) Oruç, şefkat ve merhamet duygularını geliştirir: Oruç, tutan bir Müslüman, açlık ve susuzluğun acısını nefsinde tadararak, fakir ve yoksulların halini daha iyi anlamış olur. Böylece fakir ve yoksullara acır ve onlara yardım elini uzatır. 7) Oruç, dünyaya ve ahiret saadetine ulaştırır: Oruç, müminlere Allah'ın rahmet ve mağfiretini kazandırır. Böylece onların dünyaya ve ahirette saadete erişmelerine vesile olur. Oruç, bir sabır ve kulluk imtihanıdır. Bu imtihanı başarıyla vererek hakikî anlamda oruç, tutabilenler, Allah Teala'nın sevgi ve rızasına ulaşırlar. Cennet'e girmeye de hak kazanmış olurlar. Ne mutlu bu gerçeği kavrayabilenlere!..

• [1] İbn Kudâme, el-Muğnâ, III, 85 [2] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 9/419. [3] Bakara, 2/185 [4] Bakara, 2/182 [5] Bakara, 2/185 [6] Buhari, Savm: 5 [7] Buhari, Salat’t-Teravîh, 1 [8] Buhârî, İmân, 28, Savm 6; [9] Hadisi Beyhakî rivayet etmiştir, bk. et-Tergîb (terceme), II, 425. [10] Müslim, Sıyam: 166 [11] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 9/425 [12] Tirmizî, Salât 433 [13] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 9/425. [14] İbrahim Canan, Kutub-i Sitte Tercüme ve Şerhi, Akademi Yayınları: 17/158. [15] Buhari, Savm: 2, 9,

[İslam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)